

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

REVIJA ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SLOVENIAN NURSING REVIEW

THE OFFICIAL JOURNAL OF THE NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION OF SLOVENIA

Leto/Year **2025** Letnik/Volume **59**

KAZALO LETNIKA 2025/ANNUAL INDEX 2025

Glavna in odgovorna urednica/Editor in Chief and Managing Editor

izr. prof. dr. Mateja Lorber

Urednika, izvršna urednika/Editor, Executive Editor

izr. prof. dr. Mirko Prosen

Urednica, spletna urednica/Editor, Web Editor

Martina Kocbek Gajšt

Uredniški odbor/Editorial Board

viš. pred. Mateja Bahun, doc. dr. Leona Cilar Budler, doc. dr. Mojca Dobnik, asist. dr. Tina Kamenšek,
doc. dr. Sergej Kmetec, Martina Kocbek Gajšt, doc. dr. Andreja Kvas, viš. pred. Andreja Ljubič,
izr. prof. dr. Sabina Ličen, izr. prof. dr. Mateja Lorber, prof. dr. Miha Lučovnik,
doc. dr. Marija Milavec Kapun, izr. prof. dr. Melita Peršolja, viš. pred. Petra Petročnik,
izr. prof. dr. Mirko Prosen, doc. dr. Tamara Štemberger Kolnik, izr. prof. dr. Dominika Vrbnjak

Mednarodni uredniški odbor/International Board

**Adam Davey, Professor; Kathleen Markey, Lecturer; Brendan McCormack, Professor;
Tanya McCance, Mona Grey Professor; Alvisa Palese, Professor; Betül Tosun, Associate Professor;
Valérie Tóthová, Professor; Roger Watson, Professor**

Lektorici za slovenščino/Readers for Slovenian

Simona Gregorčič, Tonja Jelen

Lektorica za angleščino/Reader for English

lekt. dr. Martina Paradiž

Ustanovitelj in izdajatelj/Founded and published by

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije/The Nurses and Midwives Association of Slovenia**

Prelom/Designed by

Nataša Artiček, VIZUART, s. p.

Tisk in prelom/Designed and printed by

Tiskarna Radovljica

UVODNIK/EDITORIAL

- Harnessing the power of artificial intelligence in nursing: New data streams to transform care
Izkoriščanje zmogljivosti umetne inteligence v zdravstveni negi: preoblikovanje zdravstvene
nege z novimi podatkovnimi tokovi 4
Maxim Topaz
- Authentic nursing leadership as a foundation for patient care and self-care: Supporting sustainable
excellence
Pristno vodenje v zdravstveni negi kot temelj skrbi za druge in zase: podpora trajnostni odličnosti 84
Mateja Lorber
- From historical efforts to current void: An opportunity for nursing and midwifery legislation
Od zgodovinskih prizadevanj do današnje praznine: priložnost za zakon o zdravstveni negi in
babištvu 156
Anita Prelec
- The political imperative of nurse education
Politični imperativ izobraževanja v zdravstveni negi 228
Maria Cassar

IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANEK/ORIGINAL SCIENTIFIC ARTICLE

- Understanding intergenerational characteristics of nurses in clinical practice
Razumevanje medgeneracijskih značilnosti medicinskih sester v klinični praksi 8
Neža Ukmar, Simona Trpin, Mirko Prosen, Sabina Ličen
- COVID-19 experiences and fears among nurses: A cross-sectional study
Izkušnje in strahovi medicinskih sester v času covid-19: presečna raziskava 23
Esin Kavuran, Rabia Atli
- Družbeni in kulturni kontekst mladostniške spolnosti z vidika študentov zdravstvenih ved:
raziskava fokusnih skupin
The social and cultural context of adolescent sexuality from the perspective of health sciences
students: A focus group study 33
Rebeka Kuzelj, Laura Štemberger, Sabina Ličen, Mirko Prosen
- Znanje odraslih pacientov z astmo o pravilni uporabi vdihovalnikov: presečna raziskava
Adult asthma patients' knowledge of the correct use of inhalers: A cross-sectional study 88
Sanela Bilkan, Melita Peršolja
- Pojmovanje uporabe teorij in modelov zdravstvene nege v klinični praksi: opisna raziskava
Perceptions of applying nursing theories and models in clinical practice: A descriptive study 95
Anton Grmšek Svetlin, Nika Jerina, Melisa Smajlovič, Mirko Prosen, Sabina Ličen
- Ocena kakovosti spanja pacientov v času hospitalizacije: eksplorativna raziskava
Assessment of sleep quality in patients during hospitalisation: An exploratory study 162
Jožefa Tomažič, Amadeus Lešnik, Mojca Dobnik
- Tetovaže med zaposlenimi v zdravstveni negi: kvantitativna raziskava
Tattoos among nursing staff: A quantitative study 172
Jasmina Hadžić, Mateja Bahun
- Kulturna raznolikost v zdravstvenih timih: kvalitativna opisna raziskava
Cultural diversity in health teams: A qualitative descriptive study 178
Matic Petrovič, Tamara Milič, Valentina Masten, Sabina Ličen, Mirko Prosen

Vključevanje staršev v zdravstveno oskrbo hospitaliziranega otroka z rakom: model v družino usmerjena zdravstvena oskrba Involving parents in the health care of a hospitalized child with cancer: A model of family-centered care <i>Mojca Horvat, Jadranka Stričević, Marko Kavčič, Petra Klanjšek</i>	232
--	-----

PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANEK/REVIEW ARTICLE

Upad delovne sposobnosti pri starejših medicinskih sestrah: pregled literature Decline in working ability among older nurses: A literature review <i>Bojana Sečnjak</i>	42
Vpliv telesne vadbe v nosečnosti na pojavnost poporodne depresije: integrativni pregled literature The impact of physical exercise in pregnancy on the development of postnatal depression: An integrative literature review <i>Katarina Kante, Mirko Prosen</i>	52
Primerljivost parametrov plinske analize arterijske in venske krvi pri življenjsko ogroženem pacientu: sistematični pregled literature Comparability of arterial and venous blood gas analysis parameters in life-threatened patient: A systematic review <i>Božidar Bele, Martin Marinšek, Gregor Romih</i>	103
Samopoškodovalno vedenje mladostnikov kot posledica družinskega nasilja: pregled literature Self-harm behaviour in adolescents as a consequence of family violence: A literature review <i>Špela Zavratnik, Klavdija Čuček Trifkovič, Petra Klanjšek</i>	113
Sooblikovanje porodne izkušnje na podlagi reprezentacije poroda v množičnih medijih: pregled literature Shaping the birth experience through the representation of childbirth in the mass media: A literature review <i>Ana Monika Šavli, Jožica Čehovin Zajc, Barbara Domajnko</i>	125
Intervencije medicinskih sester za izboljšanje adherence pri starejših odraslih v domačem okolju: integrativni pregled literature Nurse interventions to improve medication adherence in older adults living at home: An integrative literature review <i>Melita Peršolja, Helena Skočir, Ester Benko</i>	187
Samomorilne misli pri bolnikih z rakom: pregled literature Suicidal ideation in cancer patients: A literature review <i>Sabina Medjedović</i>	199
Pojasnjevalni dejavniki politične aktivnosti medicinskih sester: sistematični pregled literature Explanatory factors for the political activity of nursing staff: A systematic review <i>Rebeka Lekše, Melita Peršolja</i>	241
Religioznost v povezavi z duševnim zdravjem starejših oseb: pregled literature Religiosity in association with older adults' mental health: A literature review <i>Lilija Simonič, Tatjana Ribič, Mateja Lorber</i>	254
Učinkovitost klinične supervizije na zadovoljstvo na delovnem mestu pri zaposlenih v Zdravstveni negi: pregled literature The effectiveness of clinical supervision on maintaining job satisfaction in nursing personnel: A literature review <i>Tamara Trajbarič, Lucija Gosak, Klavdija Čuček Trifkovič</i>	264

Razmah komercialnih genetskih in genomskih testiranj ter izzivi za medicinske sestre:
pregled literature

Challenges for nurses amid the rise of direct-to-consumer genetic and genomic testing:

A scoping review

Tjaša Vrhovnik Mlekuž, Marija Milavec Kapun

276